

Leipuripäivistä Kalajoella sekä yrittäjän haasteista

Suomen Leipuriliiton 126. vuosikokous ja kesäpäivät eli Leipuripäivät järjestettiin yli 400 osallistujan voimin elokuussa Kalajoella. Leipurikunta kokoontui yhdessä perheenjäsentensä ja yhteistyökumppaniensa kanssa viettämään hyvähenkistä, myös ammatillista asiaa sisältänyttä, viikonloppua Kalajoen Hiekkasärkille. Tämän lehden sivuilla 6–29 on laaja raportti tapahtumasta.

Leipuripäivät olivat jälleen kerran hieno yhteisöllinen tapahtuma. Onnistuneiden päivien järjestäminen edellyttää paljon valmistelutyötä, niin Leipuriliiton toimistolta kuin kulloiseltakin päivien valmisteluihin osallistuvalla Leipuriliiton paikallisyhdistykseltä, tällä kertaa Vaasan Piirin Leipomoyhdistykseltä. Tärkein edellytys päivien onnistumiselle on kuitenkin se, että leipomoalalla toimivat yrittäjät ovat valmiita vuodesta toiseen lähtemään perheenjäsentensä kanssa viettämään yhteistä vuosikokousviikonloppua. Leipuripäivien onnistuminen edellyttää myös hyviä yhteistyökumppaneita. Lauantaipäivänä järjestettävä ammatillinen näyttely on tärkeä osa tätä kokonaisuutta. On ollut ilo havaita, että leipomoalan tavarantoimittajat ovat jo vuosikausien ajan kokeneet Leipuripäivä-viikonlopun myös heille tärkeäksi alan yhteiseksi tapahtumaksi ja eräänlaiseksi kesäkauden lopettajaisiksi.

Leipuripäivien positiivisesta ilmapiiristä huolimatta huoli monipuolisen ja monimuotoisen leipomo-konditoria-alan tulevaisuudesta kasvaa, kun yritystoiminta leipomoalalla keskittyy ja yritysten määrä vähenee. Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisterin mukaan Suomessa oli kesäkuussa 2026 yhteensä 663 leipomo- ja/tai konditoria-yritystä, kun vuotta aikaisemmin niitä oli 708. Suomessa on edelleen paljon leipomoita, vaikka määrä onkin vähenemään päin. Todellisemman kuvan alan kokonaistilanteesta kuitenkin saa tarkastelemalla yritysten kokoa niiden euromääräisen liikevaihdon suuruusluokan perusteella. Tuon mukaan Suomessa on yhteensä lähes 480 leipomoa/konditoriaa, joiden liikevaihto on alle 400 000 euroa, ja vain noin 110 yritystä, joiden liikevaihto on yli 1 miljoona euroa. Eli varsin pienistä yrityksistä leipomokenttä siis suurelta osin koostuu.

Uutiset leipomoiden/konditorioiden konkurseista tai yritysten lopettamisista ovat aina harmillisia. Erityisen pahalta kuitenkin tuntuu perinteisten ja pitkään toimineiden yritysten toiminnan päättymisen. Tuorein konkurssi uutinen on muutaman viikon takainen yli 100-vuotiaan helsinkiläisen leipomon Marian Konditorian konkurssi. Viime joulukuussa lähes 90-vuotias lahdelainen Leipomo Sinuhe meni konkurssiin. Lisäksi tulee mieleen lähes 80-vuotiaan oululaisen Kuivaksen Leipomon ja yli 60-vuotiaan savolaisen Joroisten Leipomon konkurssit sekä 60-vuotiaan porilaisen Mäkilän Leipomon lopettaminen. Harmillisia uutisia riittää siis ympäri Suomea. Olen kuullut monilta eri yrityksiltä, niin konkurssiin menneiltä kuin vielä toimivilta, että tuotteiden saaminen myytäväksi päivittäistavarakauppaan on aina

vain hankalampaa. Ja tuo on yksi pääsyy siihen, miksi monissa leipomoissa toiminnan jatkaminen koetaan yhä vaikeammaksi.

Jokainen elintarvikealalla toimiva tietää, että Suomessa kaupan valikoimista vastaavilla päälliköillä on suuri valta päättää pienten ja keski suurten yritysten kohtaloista. Eräänkin yrittäjän kommentti oli, että *”jos naamasi ei miellytä valikoimista vastaavaa päällikköä, on turha kuvitella tuotteittesi saavan juuri myyntitilaa kaupassa”*. Toinen yrittäjä totesi, että häntä ärsyttää jo

etukäteen neuvotteluihin meneminen, kun hän tietää, että aika kuluu valikoimapäällikön näkemyksiä enemmän tai vähemmän myötäillessä. Palaverin jälkeen häntä kuulemma ärsyttää usein vielä enemmän. Kun tuollaisia kommentteja kuulee, ei ole ihme, miksi monissa pienemmissä yrityksissä mietitään, että pystyisikö toimintaa pyörittämään pienimuotoisemmin ja kannattavammin vain omien kahviloiden ja myymälöiden kautta.

Olen vuosien varrella saanut kuunnella eri syistä haasteellisessa tilanteessa olevien yrittäjien näkemyksiä. Usein on tullut mieleeni, että yrittäjältä edellytetään kaiken muun ohella myös ”miellyttämisen jaloa taitoa”. Tuon taidon käyttäminen ei rajoitu ainoastaan ostaviin asiakkaisiin, vaan tuota taitoa on syytä noudattaa lähes kaikissa tilanteissa. Esimerkiksi myös silloin, kun yritykseen saapuu tarkastusta tekemään viranomaisen edustaja, esimerkiksi terveys-, työsuojelu-, palo- tai vaikkapa verotarkastaja.

On kyse sitten miellyttämisestä tai vain normaalien yritystoimintaan kuuluvien velvoitteiden hoitamisesta, niin **pienen ja keskisuuren yrityksen toiminnan pyörittämistä ei todellakaan helpota se, että erilaisten työkiireiden ja velvoitteiden keskellä yrittäjän pitää olla vielä varuillaan, ettei kukaan, vahingossaakaan, pahoittaisi mieltään**. Ja erityisen vaarallista yrittäjälle on se, kun ”mielensäpahoittajana” on vahvemmassa asemassa oleva taho, koska siitä yleensä seuraa jotain negatiivista yritystoiminnalle. Vahvempi taho kyllä mielellään näyttää ja käyttää valtaansa. Tuo on tullut vuosien varrella hyvin selväksi.

Kaiken muun ohella yrittäjien pitää muistaa huolehtia myös työntekijöidensä hyvinvoinnista, jotta heidän eivät vain pahoittaisi mieltään, eivät ainakaan kovin pahasti. Mutta jos niin tapahtuu, sitten asioita selvittää vähintäänkin kolmikannassa työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon kanssa. Yrittäjän pitää varautua myös siihen, että työntekijä tekee asiassa ilmoituksen erilaisille viranomaistahoille. Tuollaisetkin tilanteet kuuluvat yrittäjänä toimimisen ”normaaleihin luontaisuuksiin”. Mutta onko kukaan kiinnostunut yrittäjien ja heidän perheenjäsentensä hyvinvoinnista? Ehkä siihen ei koeta tarvetta, kun yrittäjät ovat vapaaehtoisesti ottaneet yrittäjänä toimimisen riskin?

Mika Väyrynen